

Voorstel aan : Gemeenteraad van 24 juni 2013
Door tussenkomst van : Raadscommissie van 11 juni 2013
Nummer :
Onderwerp : Vaststelling basistarieven Huishoudelijke hulp/Wmo
Bijlage(n) : Onderzoek basistarieven Berenschot
Concept raadsbesluit

Samenvatting : Op grond van artikel 21a van de Wmo dient de gemeenteraad basistarieven vast te stellen voor de levering van huishoudelijke hulp. Deze basistarieven zijn nodig voor de inkoop van huishoudelijke hulp per 2014.

Voorgestelde beslissing : De basistarieven voor de huishoudelijke hulp als volgt vast te stellen:
Huishoudelijke Hulp 1: € 20,16;
Huishoudelijke Hulp 2: € 23,64;
Bemiddelde hulp: € 15,87;
PGB Huishoudelijke Hulp 1 en 2: € 15,04 en
PGB voor inkoop bij zorginstelling: maatwerk tarief.

Inleiding

Op basis van artikel 21a van de Wmo dient uw raad basistarieven vast te stellen voor de levering van huishoudelijke hulp. Hiervoor doen wij u graag dit voorstel. Daarnaast informeren wij u in dit schrijven over onze aanpak van de inkoop van hulp bij het huishouden in 2014 en volgend. De contracten voor huishoudelijke hulp die de gemeente Haren heeft met thuiszorgorganisaties, lopen af per 1 januari 2014, er moeten nieuwe contracten worden gesloten. Vanaf 1 januari 2015 verandert de Wet maatschappelijke ondersteuning en wordt, meer nog dan nu, gekeken naar mogelijkheden van mensen om zelf huishoudelijke hulp te regelen of te betalen. De gemeente krijgt vanaf dat moment ook veel minder geld van het rijk, naar verwachting 60% van het huidige budget. In het overgangsjaar 2014 wil de gemeente zoveel mogelijk de bestaande huishoudelijke hulp blijven bieden. Omdat het Rijk mogelijk al in 2014 een eerste budgetverlaging doorvoert, willen wij daarnaast ook onderzoeken om op beperkte schaal het nieuw te ontwikkelen 'bemiddelde hulp' in te zetten. De prijs van bemiddelde hulp ligt lager dan hulp in natura. Verder gaan wij nog dit jaar (in samenwerking met andere gemeenten, aanbieders en adviesorganen) kleinschalige nieuwe dienstverlening voor 2014 ontwikkelen die ook voor de nieuwe situatie in 2015 zinvol is. Het kan bijvoorbeeld gaan om inkoop van zorg per huishouden bij één instelling, zodat niet meerdere zorginstellingen achter elkaar de straat in rijden, zoals nu nog wel gebeurt, maar ook om bredere inzet op collectieve voorzieningen, zoals ook in de LGB nota is benoemd.

In het kader van de nieuwe inkoop van hulp per 2014 moet de gemeenteraad op basis van artikel 21a van de Wmo, voorafgaand aan de contractering, basistarieven op basis van reële kostprijzen vaststellen voor huishoudelijke hulp. De wetgever verplicht de gemeente dat een basis(minimum) tarief wordt vastgesteld, om te voorkomen dat prijsvechters de aanbesteding afwentelen op hun personeel. Het basistarief sluit niet uit dat een hoger tarief kan worden afgesproken tussen de gemeente en een aanbieder. In de praktijk is dit zeer waarschijnlijk omdat de huidige tarieven al hoger liggen. De gemeente zal reële tarieven aan de aanbieders blijven betalen. In het kader van de inkoop per 2014 wordt samengewerkt met de gemeenten Ten Boer, Slochteren, Hoogezand-Sappemeer en Groningen.

Argumenten

Uitgangspunten

Net als bij de vorige contractering (in 2009), wordt voorgesteld om de volgende uitgangspunten ten aanzien van de kwaliteit van huishoudelijke hulp te hanteren:

- continuering van inzet van huishoudelijke hulp als individuele voorziening;
- In stand houden van de keuzevrijheid van de burger tussen Zorg in Natura of PGB;
- voldoende kwaliteit van de geboden hulp (schoon huis, respectvolle bejegening, afspraken nakomen);
- zo min mogelijk administratieve lasten;
- waar mogelijk en gewenst, continuering van hulp door de huidige hulpen.

Deze uitgangspunten gelden zowel voor de bestaande huishoudelijke hulp als voor bemiddelde hulp.

Bemiddelde hulp

Het voornemen is huishoudelijke hulp in 2014 ook in de vorm van bemiddelde hulp te verstrekken. Enerzijds omdat bemiddelde hulp goedkoper is dan de hulp in natura, anderzijds omdat door het (ook bij burgers die niet onder de Wmo vallen) bekend maken en raken met het fenomeen van bemiddelde hulp, de weg wordt bereid voor 'witte' huishoudelijke medewerkers in 2015. Bovendien kan de gemeente burgers die in 2015 wel hulp kunnen betalen, maar dit moeilijk kunnen regelen, wellicht faciliteren door één aspect ervan, namelijk de bemiddeling, door de aanbieder te laten regelen. Bemiddelde hulp kan worden verstrekt bij huishoudelijke hulp 1 (waarbij de burger dus zelf in staat is de regie te voeren).

Bij bemiddelde hulp is de burger opdrachtgever, maar heeft hij/zij daar geen regeldruk of administratieve rompslomp van. De aanbieder van bemiddelde hulp koppelt hulpvragers aan hulpen, regelt voor de burger verzekering, verantwoording en administratie, regelt voor de hulp sociale zekerheid en biedt veiligheid omdat de hulp via een aan te spreken bedrijf wordt verleend.

Minimale basistarieven

In de Wmo is vastgelegd dat basistarieven door de gemeenteraad moeten worden vastgesteld op basis van reële kostprijzen. Er is geen definitie gegeven van wat een reële kostprijs is. Wat reëel is kan vanuit verschillende perspectieven worden benaderd. De samenwerkende gemeenten hebben Berenschot gevraagd onderzoek te doen naar de hoogte van de vast te stellen minimale basistarieven voor onze gemeente. De tarieven komen uit op:

HH1 (huishoudelijke werkzaamheden met signalering) € 20,16 (huidig gemiddelde € 21,71)

HH2 (huishoudelijke werkzaamheden met signalering en regie) € 23,64 (huidig gemiddelde € 24,67)

Bemiddelde hulp (HH1) exclusief werknemersverzekeringen € 15,87.

Hierbij wordt nogmaals uitdrukkelijk opgemerkt dat deze tarieven slechts een ondergrens betreffen. Dit tarief sluit niet uit dat een hoger tarief wordt afgesproken tussen de gemeente en een aanbieder. Uiteindelijk willen we op basis van een aangepast bestek met de aanbieders afzonderlijk tot reële prijsafspraken komen. Het doel is om na vaststelling van het basistarief hulp van de huidige kwaliteit te blijven leveren, maar tegen een lager tarief dan het huidige, echter niet lager dan het vastgestelde basistarief. Voor bemiddelde hulp vragen we aanbieders in te schrijven binnen een nog te bepalen bandbreedte. Bij de berekening van het basistarief voor bemiddelde hulp is er vanuit gegaan dat de aanbieder de werknemersverzekeringen regelt, maar de premies zitten er niet in; de bandbreedte is hiervoor bedoeld. Dit wordt nog verder uitgewerkt in het bestek.

PGB

In 2012 heeft de raad in het kader van de bezuinigingen ingestemd met het verlagen van het tarief voor het Persoonsgebonden budget. Destijds is aangegeven dat dit verlaagde tarief tegelijk zou worden vastgesteld met bovenstaande tarieven voor huishoudelijke hulp (in natura). Voor het bepalen van een reëel tarief voor mensen die via een PGB particuliere hulp inkopen, is uitgegaan van een recente uitspraak van de Centrale Raad van Beroep. Op basis hiervan is een PGB tarief van € 15,04 per uur vastgesteld. In dit tarief is rekening gehouden met vakantietoeslag en de tegenwaarde van verlofuren. Het komt overeen met 120% van het uurtarief behorend bij de hoogste trede van FWG 15 1 uit de CAO VVT 2012 – 2013. Het onderscheid in tarief tussen HH1 en HH2 voor PGB's kan komen te vervallen. Op het tarief voor PGB geldt een theoretische uitzondering. Omdat volgens jurisprudentie met een PGB ook zorg bij een zorginstelling moet kunnen worden ingekocht, kan aan belanghebbenden die aantoonbaar hun PGB inzetten bij een zorginstelling, door middel van maatwerk het tarief worden vergoed dat de gemeente kwijt zou zijn bij de betreffende instelling. In Haren is geen klant bekend die via een PGB bij een zorginstelling inkoopt. De huidige tarieven voor PGB HH1 en PGB HH2 liggen op € 15,42 en € 17,53. Ter vergelijking: Het minimumloon ligt in 2013, afhankelijk van de berekeningswijze, ongeveer rond de € 10,- per uur, het tarief voor de fiscale regeling diensten aan huis ongeveer rond de € 13,- per uur. Voor de invoering van het lagere tarief voor bestaande klanten zal een zorgvuldige overgangperiode worden gehanteerd. De verschillende leveringsvormen en tarieven zouden tot ongewenst shopgedrag kunnen leiden tussen deze soorten hulp. In de samenwerking wordt gewerkt aan duidelijke regels die dit voorkomen.

¹ FWG 15 is de CAO schaal die thuiszorgaanbieders hanteren voor HH2 medewerkers. Overigens komt het bedrag van € 15,04 ook ongeveer overeen met 150 % van het minimumloon voor mensen van 23 jaar en ouder.

Aanpak (vervolg en uitvoering)

De aanbesteding van de Huishoudelijke hulp is in 2009 in samenwerking met een aantal Groninger gemeenten gedaan. Ook nu wordt samengewerkt met de gemeenten Ten Boer, Slochteren, Hoogezand-Sappemeer en Groningen. Uitgangspunten voor de inkoop, de ontwikkeling van de 'bemiddelde hulp' en het Rapport van Berenschot over de basistarieven zijn via deze samenwerking tot stand gekomen. Hierbij zijn de inkopers van de gemeente Slochteren en Groningen betrokken. Voor het vervolg van de inkoop voor 2014 en de voorbereiding voor 2015 wordt met dezelfde gemeenten samengewerkt.

Beoogd effect

Vaststellen van basistarieven voor de huishoudelijke hulp en hiermee voldoen aan artikel 21 a van de Wmo. Inkoop van huishoudelijke hulp voor 2014 en daarmee de levering van kwalitatief goede zorg voor 2014 veilig stellen.

Draagvlak

Draagvlak is belangrijk. Al in de herfst van 2012 zijn de eerste verkennende gesprekken gevoerd met zorgaanbieders om de veranderingen in het zorglandschap te bespreken. De aanbieders hebben hierbij aangegeven de noodzaak van aanpassingen in te zien. De gezamenlijke gesprekken zijn met name gericht op de grote wijzigingen per 2015. Het jaar 2014 wordt met name als een overgangsjaar gezien. De uitgangspunten voor de inkoop moeten aan de Wmo adviesraad worden voorgelegd. Over de door de raad vast te stellen tarieven kan de adviesraad worden geïnformeerd, hierover is een adviesverzoek aan de adviesraad niet nodig.

Communicatie

De communicatie over de veranderingen worden met name relevant als de effecten na afloop van het inkooptraject duidelijk worden. Zodra dit het geval is, moeten alle belanghebbenden op de hoogte worden gebracht. Dit wordt met het communicatieplan rond de decentralisaties meegenomen.

Risicoanalyse

In zijn algemeenheid geldt dat de budgettaire onzekerheid rond de Wmo groot is. Duidelijk is echter wel dat er huishoudelijke hulp moet worden ingekocht voor het jaar 2014. Hiervoor moeten de uitgangspunten voor de inkoop door het college worden vastgesteld en basistarieven door de raad worden vastgesteld. Bewust wordt voor 2015 alle wettelijke en financiële maatregelen afgewacht om tot inkoop voor na 2015 te komen.

Voorgestelde beslissing

De basistarieven voor de huishoudelijke hulp als volgt vast te stellen:

Huishoudelijke Hulp 1: € 20,16;

Huishoudelijke Hulp 2: € 23,64;

Bemiddelde hulp: € 15,87;

PGB Huishoudelijke Hulp 1 en 2: € 15,04 en

PGB voor inkoop bij zorginstelling: maatwerk tarief.

Haren, 27 mei 2013

burgemeester en wethouders,

mr. M.P. de Wilde,
secretaris

J.G. Vlietstra,
burgemeester

